

ਰਾਜੀਵ ਭੱਲਾ ਜੋ.

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ , - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1985 ਦਾ RSA 2069

23 ਅਕਤੂਬਰ, 2008

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908—ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1970 - ਆਰ.ਐਲ.ਐਸ. 8 ਅਤੇ 22—ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ — ਸਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ — ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਗਏ — ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ — ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਸਪੈਚ ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ AD ਰਸੀਦਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਪਰਾ 13)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਸੀਮਾ.

(ਪਰਾ 15)

ਆਰ ਐਸ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਐਚਐਸ ਗਿੱਲ, ਡੀਏਜੀ, ਪੰਜਾਬ।

ਰਾਜੀਵ ਭੱਲਾ, ਜੇ (ਓਰਲ)।

(1) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(2) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, - ਮਿਤੀ 1 ਅਗਸਤ, 1978, 29 ਅਗਸਤ, 1978 ਅਤੇ 27 ਦਸੰਬਰ, 1978 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ, ਇੱਕ-ਇੱਕ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸੀ. , ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਾਲ 1978 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਾਲ 1994 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:-

- (1) ਕੀ ਸੂਟ ਵਰਤਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ
- (2) ਕੀ ਸੂਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ
- (3) ਕੀ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਹੁਕਮ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹਨ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ
- (4) ਰਾਹਤ.

MAKHAN SINGH v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 3
(Rajive Bhalla, J.)

(4) ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਬ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਟਾਲਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ, ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਰੂਲਜ਼, 1970 ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਦੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ।

(5) ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 11 ਫਰਵਰੀ, 1985 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਸਨ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਠਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(6) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ:-

- (i) "ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਰੂਲਜ਼, 1970 ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?"
- (ii) "ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ?"
- (iii) "ਕੀ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ?"

(7) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਦੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਕਿ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਰੂਲਜ਼, 1970 ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (1) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੇਅਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(8) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ 1978 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ 5 ਜਨਵਰੀ, 1984 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਉਭਾਰੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(9) ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਲੇਝੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।

(10) ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਰਥਾਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਅਰਥਾਤ, ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਬੇਅਸਰ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਪੁੱਛਗਿੱਛ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ, ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ ਕਰੇ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਭੇਤ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਡਿਸਪੈਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਅਸਿਸਟੈਂਟ/ECC/DI/ ਫਾਈਲ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਹਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ”

(12) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ) ਤੋਂ ਇੱਕ ਆਸੀਆਸਨੈਪੋਰੈਟੀ ਹੈ, ਐਬਸਟਰੈਕਟ, ਸੀਥੇ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਰੂਲਜ਼, 1970 ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"22. ਆਰਡਰਾਂ, ਨੋਟਿਸਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਸੇਵਾ - ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਆਦੇਸ਼, ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੁਕਮ, ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਜਾਣਿਆ ਪਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਰੋਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਡਿਸਪੈਚ ਰਜਿਸਟਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ AD ਰਸੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(14) ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ *ਅਯੋਗ ਹਨ*। ਸਵਾਲ ਜੋ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਉਹ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਆਰਡਰ ਲਈ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਤਨਖਾਹ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2) 'ਚ ਇਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਬੇਲੋੜਾ ਹੁਕਮ ਤਨਖਾਹ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਅੰਸ਼ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ:-

ਮਾਧਵ ਲਕਸ਼ਮਣ ਵਰਕੁੰਬੇ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪੀ.ਐਲ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਵੀ ਹਾਂ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵਾਧੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਵਰਤੀ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੁਕਤਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ "ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਮੰਨੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ

ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ "ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਆਵਰਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਮੇਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬਕਾਏ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 38 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਮੇਤ ਦੋ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 80 CPC ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਹੀਨੇ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਣਪੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐਲ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਮਾਧਵ ਲਕਸ਼ਮਣ ਵੈਕੂਬੇ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਣਪੀਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਆਵਰਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ।

ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਆਵਰਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

(15) ਜੇ ਕੁਝ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕੇ ਮੁੜ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ।

(16) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 11 ਫਰਵਰੀ, 1985 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਟਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 19 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭੂਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੋਐਸ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਜਤਿੰਦਰ ਚੌਹਾਨ ਜੇ. ਜੇ.

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ @ ਆਰ/ਇਜੇ\ਯੂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1998 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 409-ਡੀ.ਬੀ

30 ਅਕਤੂਬਰ, 2008

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 — ਐੱਸ.ਐੱਸ. 324/323/302 — ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ—ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ — ਮੌਤ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐੱਫ. ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਐਸਜੀਟੀਬੀ ਹਸਪਤਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੱਕੜ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਆਖਰਕਾਰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ—ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਵਾਜਬ ਪਰਛਾਵੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ—ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਕਿਉਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਐਸਜੀਟੀਬੀ ਹਸਪਤਾਲ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੱਕੜ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਆਖਰਕਾਰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ